

Аналітична функція є основною функцією маркетингу. Результатом аналізу зовнішнього і внутрішнього середовища організації є інформація, яка і визначає вибір політики компанії. Одним з основних шляхів отримання інформації є проведення маркетингових досліджень. Виробнича і збутова функції маркетингу у фармацевтичній організації в даний час зводиться до товарної оптимізації, збільшення продажів.

Управлінська функція полягає в організації комунікацій, документообігу, планування діяльності аптеки. Контролююча функція дозволяє своєчасно відреагувати на зміни умов, як у зовнішньому, так і у внутрішньому середовищі організації.

Також як і в класичній теорії, в фармацевтиці існує сувора ієрархічність, тобто все більш високі потреби реалізуються тільки після задоволення нижчих. Наприклад, людину з гострим головним болем малоймовірно буде переконати придбати для втамування болю трав'яний чай. Як і в інших галузях, для аптеки визначення потреб ринку є основоположною складовою успіху практичного маркетингу. Однак, самі ці потреби вимагають побудови довгострокового плану їх задоволення, який базується, насамперед, на розробці істотних конкурентних переваг.

Таким чином, галузеві особливості, в тому числі високі вимоги до фармпродуктів, рівень регулювання з боку державних органів, поведінка компаній-виробників, наявність впливу лікарів на споживачів, призводять до значної залежності від них кінцевого споживача. В результаті чого просування фармацевтичної продукції здійснюється в умовах суттєвих обмежень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Соломанидина Т., Резонтов С., Новик В. Деловая репутация как одно из важнейших стратегических преимуществ компании. Управление персоналом. 2005. №3. URL: <http://www.top-personal.ru/issue.html?379>

Юнич Микола Володимирович, магістрант,
Загурський Олександр Богданович, к.ю.н., доцент,
доцент кафедри управління та адміністрування

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Управління запасами підприємства – це один з видів виробничої діяльності, об'єктом якої є формування і збереження належного рівня відповідних запасів. Ефективне формування запасів виступає своєрідним буфером між поставками сировини і матеріалів, виключає необхідність безперервного постачання, а також знижує витрати на їхнє утримання до оптимального мінімуму.

Для підприємства ситуація з надлишком чи нестачею запасів може чинити прямий негативний вплив на рівень економічної безпеки. Так, наслідками надлишкових запасів на підприємстві є:

- втрата відсотків за «зв'язаними» коштами;
- проблеми з ліквідністю;
- збільшення псування, крадіжок, неефективного використання;
- збільшення витрат на зберігання;
- збільшення страхових платежів;
- проблеми з охороною навколишнього середовища та безпекою.

З іншого боку, нестача запасів на підприємстві може призвести до наслідків, які є не менш загрозливі, ніж у випадку їхнього надлишку, а саме:

- зростання витрат на розміщення;
- простої виробництва;
- високі ціни за терміновість поставок;
- обмеження можливості реагувати на проблеми постачальників;
- втрати клієнтів, іміджу підприємства;
- підвищення чутливості до зростання цін, зміни валютних курсів;
- проблеми з охороною навколишнього середовища та безпекою [2, с. 116].

Тому перед менеджерами підприємства стоїть вкрай актуальне завдання досягнення високого рівня ефективності управління запасами, що дозволяє знизити тривалість виробництва та всього операційного циклу, зменшити поточні витрати на їх збереження, вивільнити з поточного господарського обороту частину фінансових засобів, реінвестуючи їх в інші активи. Водночас виключну роль у забезпеченні ефективності управління запасами відіграє внутрішній контроль.

Раціонально організований контроль запасів на підприємстві дає змогу слідкувати за правомірним оприбуткуванням, відповідальним зберіганням, раціональним використанням товарних та сировинних запасів. А чітко визначена на документальному рівні система внутрішнього контролю запасів дасть змогу уникнути не тільки зайвих витрат, розкрадань, зловживань із боку посадових осіб, але і штрафів [1, с. 97].

Внутрішній контроль забезпечує відповідність конкретного об'єкта прийнятим управлінським рішенням і спрямований на успішне досягнення поставленої мети. Основною його метою є об'єктивне вивчення фактичного стану справ у суб'єкта господарювання, виявлення та попередження тих чинників і умов, які негативно впливають на виконання прийнятих рішень і досягнення поставленої мети та доведення цієї інформації до органу управління [3, с. 135].

На нашу думку, для забезпечення дієвості внутрішнього контролю в управлінні запасами підприємства необхідно дотримуватися наступних правил:

а) обов'язково укладати трудові договори із працівниками, які мають безпосередній доступ до складання й оформлення документів про рух матеріальних цінностей, а також договори про повну матеріальну відповідальність з особами, які приймають, зберігають і відпускають цінності, у письмовій формі. Крім того, якщо робота менеджерів пов'язана із комерційною

таємницею, то слід обов'язково обумовити її дотримання працівником та ймовірні наслідки розголошення таємної інформації шляхом укладення відповідного договору виключно у письмовій формі;

б) здійснювати суцільне документальне оформлення всіх господарських операцій руху товарно-матеріальних цінностей (щодо отримання, відпуску, списання), в тому числі із застосуванням відповідного програмного забезпечення;

в) наказом керівника підприємства затвердити список посадових осіб, яким надано право підпису первинних і зведених документів з отримання, відпуску та списання запасів;

г) чітке налагодження складського господарства, в тому числі забезпечення майнової безпеки складу, необхідних умов для зберігання запасів з огляду на їхні особливості та якісні характеристики;

д) регулярне проведення інвентаризації (вибіркової та суцільної), особливо перед складанням річної фінансової звітності підприємства, з метою виявлення можливих природних втрат запасів, нестач, причини й винуватців нестачі, а також перевірки відповідності умов зберігання запасів встановленим нормам.

Отже, вважаємо, що внутрішній контроль є важливим елементом ефективного управління запасами підприємства, адже дозволяє своєчасно зреагувати на недоліки у зберіганні та використанні запасів, виявити причини та відповідальних осіб, а також прийняти обґрунтовані рішення менеджерами задля недопущення погіршення параметрів безпечного функціонування підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бондаренко Н. М., Сімон Г. С. Організація внутрішнього контролю запасів на підприємстві. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. 2017. Вип. 23(2). С. 97-100.
2. Герасимович І. А., Морозова-Герасимович Н. А. Методичні засади внутрішньогосподарського контролю виробничих запасів в системі управління операційною діяльністю підприємства. Облік і фінанси. 2016. № 3. С. 114-121.
3. Кулаковська Л.П., Піча Ю. В. Організація і методика аудиту : навч. посіб. ; 2-е вид. К. : Каравела, 2005. 560 с.

**Зюбак Святослав Іванович, магістрант,
Синиця Світлана Михайлівна, к.е.н., доцентка,
доцентка кафедри управління та адміністрування**

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ МАРКЕТИНГУ У ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Упродовж останнього десятиліття відзначаються докорінні зміни у вітчизняній системі охорони здоров'я, пов'язані з перебудовою соціально-економічних засад суспільства. Послаблення ролі держави й перехід від адміністративних форм управління до ліберальних методів регулювання